

Таким чином, проведене дослідження показує, що спектр мовних засобів, що вербалізується емоцією страх, є дуже різноманітним. Він ґрунтується не тільки на прямому найменуванні прояву емоції, а й включає в себе слова і вирази, що описують емоційні і фізіологічні зміни, поведінкові та вербальні реакції.

Перспективою подальшого дослідження є більш глибокий та детальний аналіз інших ключових емоційних концептів з метою виявлення мовних засобів їх репрезентації.

ЛІТЕРАТУРА

1. Апресян Ю.Д. Языковая картина мира и системная лексикография – М.: Языки славянских культур, 2006. 912 с.
2. Бабушкин А. П. Типы концептов в лексико-фразеологической семантике языка – Воронеж: Изд.-во Воронеж. гос. ун-та, 1996. 104 с.
3. Вотякова И.А. Концепт «страх» в русском языке // Вестник Удмуртского университета. – № 4, 2014. С. 179–183.
4. Морозова И. О. Репрезентация концепта "Страх" в английском и русском языках. – URL: <http://festival.1september.ru/articles/590673/>
5. Малышева Н.А. Эмоциональный концепт: понятие и характеристика. – URL: <http://repetitora.com/emocionalnyj-koncept-ponyatie-i-harakteristika>
6. Попова, З. Д. Стернин И.А. Семантико-когнитивный анализ языка. Монография. Воронеж: изд-во «Истоки», 2007. 250с.
7. Словарь Oxford. – URL: <http://www.oxforddictionaries.com/>
8. King S. Salem's Lot. URL: http://www.rednovels.net/horror/Salem-s_Lot/
9. King S. Pet Semetary. URL:http://www.obooksbooks.com/horror/Pet_Semetary/

The basic emotions, an integral part of the every nation's culture, are particular interest to the researchers. Among these universal concepts, common to most cultures and peoples, it relates the "fear" concept. Considering the vital importance and the basis of the emotions, the potential of the verbalization of the "fear" concept is high and has a specific vocabulary and syntax. The concept of "worldview" and "concept" have been studied in this article. Two English-language works of the "horror" genre for the use of lexical and stylistic means in terms of the emotional concept of "fear" were analyzed. The analysis with the continuous sampling method revealed a token expression of the concept. The frequency of their use and the relation to manifestations of fear based on a number of characteristics and features of the emotions were considered with the quantitative analyzing method. It was also found extensive use of a conceptual metonymy in the concept's composition, associating it with emotional concept, where the physiological or behavioral symptoms replaced by the name of the emotional state. The study has revealed a wide range of linguistic resources, which verbalize the fear emotion, based on the direct naming emotions and the representing the concept by describing the emotional and physiological changes. The proposed approach to the "fear" concept study can be used with considering the other language concepts.

Key words: concept, fear, language means

УДК 373.3.016:811.161.2(07)

Л.В. ЛУК'ЯНИК М.В. БОРОВЕЦЬ

МОВНІ ДЕФОРМАЦІЇ У ЩОДЕННОМУ СПІЛКУВАННІ УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ

Стаття присвячена визначенню мовних деформацій у мовленні учнів початкових класів, інтерферуючій ролі діалектів у процесі формування в учнів орфографічних та граматичних умінь та навичок.

Ключові слова: мовні деформації, мовленнєва діяльність, учні початкових класів.

Постановка проблеми. Актуальною проблемою методики мови є дослідження впливу навколишнього мовленнєвого середовища на грамотність учнів. Потреба розвивати мовну особистість, здатну висловлюватися грамотно, продукувати певні ідеї адекватними мовними засобами й зумовила вибір теми статті.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. На сучасному етапі різнобічні аспекти формування письма у дітей досліджували українські науковці О.М.Гопіченко, А.А.Колупаєва, Т.В.Пічугіна, Є.Ф.Соботович, В.В.Тарасун, М.К.Шеремет та ін. Втім, проблема впливу близькоспорідненого білінгвізму на усне та письмове мовлення учнів не була предметом наукових пошуків. Сучасна педагогічна практика підтверджує нагальну потребу розробки й використання діагностичних та корекційних методик щодо вивчення, запобігання та виправлення типових помилок учнів. У методичній літературі інтерферуючу роль діалектів у процесі формування в учнів орфографічних навичок аналізували К.Житомирський, Г.Дьяченко, М.В.Чехов. На різницю між правописом і місцевою вимовою вказували І.Лисков, Х.Волський, В.Д.Кудрявцев, А.В.Малаховський, О.П.Шейніна, діалектні орфографічні помилки як недоліки особливої категорії виділяли С.А.Копорський, Є.П.Лушпова, перелік їх означив М.В.Ушаков, прийоми виправлення таких помилок охарактеризували О.В.Миртов, О.В.Текучов, інші дослідники правопису.

Під час вивчення української і російської мов у школах України в мовленні учнів спостерігаються явища транспозиції й інтерференції. Питання взаємопроникнення мовних елементів близьких за структурою

мов досліджено у наукових працях К.К.Бабова, А.Є.Супруна, О.М.Біляєва, Н.А.Пашківської, І.М.Мельниченко та ін.

Методологічна основа. У вітчизняній лінгвістиці соціолінгвістична проблема належить до числа ключових і пріоритетних. Дослідженнями в даній галузі займаються такі вчені, як: Л.Т. Масенко, А.А. Тараненко, А.Н. Окара, В.М. Труб, А.А. Сербенська, В.Д. Радчук та ін. Їх наукові праці, присвячені мовній ситуації на Україні, включають в себе широке коло питань лінгвістичного, соціального, історичного характеру.

Метою статті є: дослідження процесу інтерференції на двох мовних рівнях: лексичному та граматичному, а також наукове обґрунтування й експериментальна апробація методики щодо попередження та усунення типових помилок учнів в умовах близькоспорідненого білінгвізму.

Для досягнення цієї мети ми визначили **завдання :**

- проаналізувати науково-методичну літературу в аспекті досліджуваної проблеми;
- виявити типові мовні деформації у щоденному спілкуванні учнів початкових класів.

Об'єкт дослідження - мовленнєва діяльність учнів початкових класів на уроках української мови.

Предмет дослідження – методика щодо попередження та усунення типових помилок учнів початкових класів.

Виклад основного матеріалу. Деформації (лат. *deformatio* — перекручую, спотворюю) мовлення — відхилення від норм взаємодії, які прийняті в суспільстві і відповідають світовим стандартам.

Найчастіше причиною шкільних проблем дитини є її недостатній мовленнєвий розвиток. Це може виявлятися в дефектах звуковимови, обмеженості словникового запасу, невмінні граматично правильно узгоджувати слова в реченні тощо.

У школі до мовлення ставлять високі вимоги, тому дитина з недостатнім мовленнєвим розвитком потрапляє у складне становище. Виникають труднощі в процесі опанування навичок читання і письма, з'являються стійкі специфічні помилки (пропуски чи заміна літер і складів, недописування або недочитування слів, переставлення частин слова тощо). Такі недоліки читання і письма називаються відповідно *дислексією* і *дисграфією*. Учні, які мають такі вади, потребують спеціальної логопедичної роботи.

Серед особливостей мовлення учнів початкових класів провідними виступають: порушення мовленнєвого розвитку; незрілість знаково-символічної діяльності; незрілість емоційно-вольової сфери; морально-етичної сфери; несформованість потреби у спілкуванні та сфери образів – уявлень.

Розвиток мовлення у дітей молодшого шкільного віку буде ефективним за умовичасної корекційної допомоги. При цьому провідну роль відіграє розвиток наочно-образного мислення і на його основі словесно - логічного.

Аналіз методичної, лінгвістичної літератури з теми дослідження виявив таке:

- існують різноманітні класифікації мовних помилок;
- всі класифікації передбачають розмежування мовних помилок із єдиною метою: організацією правильної роботи щодо їх усунення;
- цінність класифікації визначається повним обсягом аналізованих мовних помилок;
- специфіка класифікації залежить від того, які лінгвістичні поняття лежать у її основі.

Розглянемо класифікації представлені у роботах Т. А. Ладиженської, М. Р. Львова та М. З. Соловейчик.

У працях Т. А. Ладиженської відзначається, що «для практики навчання мови за доцільне підійти до класифікації мовних помилок, і недоліків з позиції сучасної лінгвістики, що розрізняє лад мови (систему мовних одиниць) і вживання мовних засобів у мові» [2]. У зв'язку з цим Т.А. Ладиженська виділяє великі групи помилок:

1. Граматичні помилки (помилки у структурі (у вигляді) мовної одиниці).
2. Мовні (помилки у вживанні (функціонуванні) мовних контактів).

М. Р. Львов наближається до класифікації мовних помилок інакше: «Стилістичні помилки діляться на мовні і немовні (композиційні, логічні і спотворення фактів).

Мовні помилки діляться на лексико-стилістичні, морфолого-стилістичні і синтаксисо-стилістичні» [3] Отже, в основі класифікації М. Р. Львова лежить розподіл помилок на групи, відповідні рівням мовної системи, тобто помилки лексичні, морфологічні, синтаксичні.

У зв'язку з цим М. З. Соловейчик виділяє дві групи мовних помилок:

- 1 група - «помилки, пов'язані з порушенням структури, освіти мовних одиниць - слів, форм слів, словосполучень, пропозицій. У класифікації їх називають граматичними» [4].
- 2 група - «недоліки, викликані невмінням користуватися на практиці навчання мовними засобами. Ця група помилок називається мовними недоліками» [4].

Крім означених класифікацій, З. М. Цейтлін описує ще одну поширену класифікацію. В основі даної класифікації лежить ставлення до двох основних форм мови – усної і письмової. Цю класифікацію помилок можна означити так: виключно орфоепічні; в усній формі (акцентологічні); словотворчі; морфологічні; синтаксичні; лексичні; фразеологічні; стилістичні; виключно орфографічні; у письмовій формі (пунктуаційні).

У статті «Про принципи класифікації помилок в письмових роботах школярів» Ю. У. Фоменка докладніше, ніж З. М. Цейтлін описано мовні помилки. В основі його класифікації лежить «відповідність мови дійсності, мисленню і мови».

Схожою на класифікацію Ю. У. Фоменка є класифікація мовних помилок П. Р. Черемисина. На думку даного автора, «типові, часто які у творах мовні помилки зв'язку з відповідними нормами членуються на п'ять різновидів: 1) орфографічні, 2) пунктуаційні, 3) граматичні, 4) лексичні 5) стилістичні помилки» [6]. Дещо інший підхід до класифікації мовних помилок представлено в роботі Б. Сиротиніної. На її думку, «недостатня увага до відмінностей письмової мови від розмовної призводить до проникнення в шкільні твори хибних побудов, що відбивають специфіку розмовної мови. Інколи цих помилок значно більше, ніж в інших» [6].

Отже, як свідчить аналіз методичної, лінгвістичної літератури, на практиці навчання української мови є велика кількість різноманітних підходів до класифікації мовних помилок. Кожен автор, займаючись даною проблемою, пропонує свою класифікацію чи виправляє, коригує, удосконалює класифікації, вже існуючі перед ним.

Основна мета шкільного курсу української мови в початкових класах полягає у вихованні національно-мовної особистості, у формуванні мовленнєвої компетенції.

У мовленні учнів часто зустрічаються лексичні помилки. Робота над усуненням цих недоліків – шлях до збагачення словникового запасу і невід'ємний компонент словникової роботи.

Роботі над попередженням та виправленням лексичних недоліків підпорядковується система вправ. Найчастіше використовуються словникові вправи. Основна їх мета – розвиток мовлення учнів, а матеріал – функціонуючі в мовленні лексичні та фразеологічні одиниці. В основі словникових вправ лежить робота над словом.

Робота над удосконаленням учнівського мовлення буде ефективною при врахуванні багатьох факторів, одним з яких є прийняття і відтворення її у мовленні широкого загалу: у сім'ї, в школі, в громадських місцях, по радіо та телебаченню, оскільки активний словник учнів формується під впливом того середовища, в якому вони живуть.

Аналіз мовлення учнів, відвідування уроків рідної мови, читання та інших занять, бесіди з учнями, перевірка письмових робіт, систематичне спостереження за якістю усного та писемного мовлення дали підставу визначити типові помилки, що порушують нормативне українське мовлення учнів початкових класів. Отже, ми виділили такі групи помилок:

I. Орфографічні:

- відсутність апострофа: *піря, сузіря, вялий*;
- недоцільне вживання апострофа: *тьм'яний, св'ято, духм'яний*;
- відсутність великої літери у власних назвах: *зелені свята, різдво, дід мороз*;
- вживання спрощених варіантів африкатів дж, дз: *хожу, прихожу, зеркало*;
- написання частки не з прикметниками та дієсловами: *не посидючий, не дужий, незнати, невміти*.

II. Вимовні та фонетико-графічні:

- заміна дзвінких приголосних глухими: *зальюки, солоткий, сніх*;
- заміна глухих приголосних дзвінкими: *салад, шабка, Велигдень*;
- зайве вживання м'якого знака: *чесьть, український, господарь*.

III. Морфолого-орфографічні:

- правопис слів з ненаголошеними голосними: *грничаники, печево, спикотний*;
- слова без подвоєння букв на позначення м'яких подовжених приголосних: *обличя, покутя, помешканя*;

Однак нами зафіксовано багато специфічних помилок, які є часто вживаними у мовленні молодших школярів західного регіону.

IV. Орфоепічні:

- заміна фонем [и] на [і]: *крихкій, чісту, жмуркі, крашанкі, мазуркі, батькі*;
- «акання» у вимові слів: *печане, катлети, чарвона, памідори, копчане, сядаємо, пагано*;

V. Лексичні:

- русизми: *слідуючий, конфети, виразити, стараюся, загоряти, ботінки, жадний*;
- мовні покручі: *трудовити, шумлячий, тризубиць, говорючий, святуть, крашать, найлудше, солодці*;

VII. Помилки у вживанні граматичних форм:

- вживання російських закінчень: *зі всією сім'єю, під ялинкою, з чаєм, вареники з сметаной*;
- зміна роду та числа іменників: *картоплі, посуда, шкаф, мебель*;
- вживання російських форм найвищого ступеня порівняння прикметників, а також невідмінюваних форм: *самий лутший, самий веселий, самий вірний, був самим заднім, був старше мене*;

VIII. Особливості побудови речень:

- вживання у реченнях іменників у Р. відм. з прийменником до: *Мама взяла діжу до хліба. Ми нагріли води до купання*;
- недоречне вживання прийменника за: *Ми пішли в ліс за ягодами. Хлопці поїхали за травом*;
- безприйменниковий зв'язок у реченнях: *Мені болит рука*.

Відвідані уроки та аналіз мовлення молодших школярів показали, що головною проблемою, яка гальмує розвиток нормативного українського мовлення, є спілкування суржиком. Надмірне вживання русизмів: «*конечно*», «*слідуючий*», «*да*», «*столова*», «*остановка*», «*пашили*», «*стірає*», «*свободні*», «*обіжатися*», «*обіцати*», «*сквозняк*», «*наступила весна*», «*накормили собачку*», «*утюг*», «*ми покрасили*», «*осторожно*»,

«красиво», «бумага», «понятно», «іграю», «зимой», «положити», «доганяли», «лутший друг», «чуть не вправ», «спасібо» тощо.

Висновки. Розроблена та проаналізована класифікація помилок учнів початкових класів дозволяє здійснити розробку методики подолання мовленнєвих недоліків, знайти шляхи підвищення комунікативної вправності, як запоруки формування грамотності учнів початкових класів.

Очевидно, що більшість вищезазначених мовних деформацій спричинено інтерферентним впливом російської мови. А отже, в інтересах нашого дослідження доцільно розглянути і питання подолання інтерферентних явищ у мовленні учнів. Вважаємо, що спрямування роботи на формування правильного літературного мовлення повинне починатися ще в початковій школі, тому що лінгвістичні знання, набуті в молодшому шкільному віці, стають передумовою досконалого та нормативного мовлення.

ЛІТЕРАТУРА

1. Антисуржик. Вчимося ввічливо поводитись і правильно говорити. За заг. ред. О. Сербенської. Львів, 2014. 265 с.
2. Масенко Л. Мова і політика. К., 2017, 290 с.
3. Почепцов Г. Г. Теорія комунікації. К., 2019, 254 с.
4. Про один з його різновидів див.: Окара А. Полтавський "суржик" та духовне плебейство. Слово і час, 2015, №12, С. 52-56.
5. Радчук В. Мова в Україні: стан, функції, перспективи. Українська мова та література, 2000, № 6. С. 18-24.
6. Флаєр М. Суржик: правила утворення безладу. Критика, 2016, червень, С. 16-17.

The article is devoted to the definition of language deformations in the speech of primary school students, the interfering role of dialects in the process of forming students' spelling and grammar skills.

Key words: *speech deformities, speech activity, primary school students.*

УДК 373.3.016:811.161.2(07)

Л.В. ЛУК'ЯНИК, М.Ф. ІЛЮК

ТЕОРЕТИКО-ПРАКТИЧНІ ОСНОВИ ВИВЧЕННЯ РОЗДІЛУ «МОРФОЛОГІЯ» У ПОЧАТКОВИХ КЛАСАХ

У статті розглядається система роботи щодо вивчення частин мови на основі комунікативно-діяльнісного і функціонального підходів, проаналізовано теоретико-практичні основи вивчення розділу «Морфологія» у початкових класах.

Ключові слова: *теоретико-практичні основи, розділ «Морфологія», частини мови.*

Постановка проблеми. У початковій школі діти ознайомлюються з усіма основними частинами мови. Вивчення частин мови в початкових класах має на меті ознайомлення учнів з такими самостійними частинами мови, як іменник, прикметник, дієслово, числівник, особові займенники, прислівник і прийменник (без уживання термінів «самостійні» і «службові» частини мови) [5]. Також формується усвідомлення того, що кожне слово є назвою предмета, ознаки чи дії і відповідає на певне питання [3]. Відбувається й засвоєння орфографічних правил, таких як правопис відмінкових закінчень іменників і прикметників, особових закінчень дієслів тощо [4], відбувається розвиток усного і писемного мовлення учнів шляхом збагачення словника новими іменниками, прикметниками чи дієсловами [1], уточнення змісту окремих слів, розвитку уміння добирати слова для передачі своїх думок [4].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Система роботи щодо вивчення частин мови на основі комунікативно-діяльнісного і функціонального підходів знайшла своє висвітлення в працях О.М.Біляєва, М.С.Вашуленка, Н.І.Гац, І.П.Гудзик, В.Я.Мельничайка, О.І.Мельничайко, М.М.Наумчук, К.М.Плиско, Л.Б.Попової, Т.Ф.Потоцької, Л.В.Скуратівського, О.Н.Хорошківської, Г.Т.Шелехової та ін.

Важливу роль у розв'язанні проблеми застосування комунікативно-функціонального підходу до засвоєння частин мови відіграли дослідження в галузі психології і психолінгвістики, зокрема теорія мовленнєвої діяльності (Л.С.Виготський, О.О.Леонт'єв, О.М.Леонт'єв) і теорія поетапного формування розумових дій (П.Я. Гальперін, Н.Ф. Тализіна та ін.).

Теоретико-практична база дослідження: досягнення сучасної методики навчання мови на основі комунікативно-діяльнісного підходу (О. Біляєв, Л. Варзацька, М. Вашуленко, Н. Гац, О. Глазова, В. Каліш, О. Купалова, Н.Лазаренко, М. Львов, В. Мельничайко, Л. Скуратівський, Г. Шелехова); дослідження у галузі теорії і практики ігрового навчання й виховання (К. Ушинський, В. Сухомлинський, О. Леонт'єв, П. Блонський, С. Шацький, Л. Виготський, А. Богуш, Л. Артемова та ін.).

Метою статті є: дослідження теоретико-практичних основ вивчення розділу «Морфологія» у початкових класах.

Об'єкт дослідження - мовленнєва діяльність учнів початкових класів на уроках української мови.

Предмет дослідження – методика роботи щодо вивчення частин мови у початкових класах.

Для досягнення цієї мети ми визначили **завдання** :

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ

1. *Бісовецька Л.А.* – кандидат філологічних наук, доцент кафедри теорії і методик початкової освіти Рівненського державного гуманітарного університету.
2. *Боровець М.В.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
3. *Бурчак К.І.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
4. *Венгловська І.А.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
5. *Власюк О.В.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
6. *Гаврилюк С.В.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
7. *Гавєська А.В.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
8. *Гілянчук В.В.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
9. *Гнатюк О.М.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
10. *Голубнюк Г.Р.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
11. *Голубнюк К.Р.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
12. *Гордійчук А.С.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
13. *Грушовець К.М.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
14. *Гуцал Ю.С.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
15. *Давидюк І.А.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
16. *Данілова Н.Р.* – старший викладач кафедри іноземних мов Рівненського державного гуманітарного університету.
17. *Драгун Я.С.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
18. *Дениско Я.О.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
19. *Денисюк Л.В.* – викладач кафедри іноземних мов Рівненського державного гуманітарного університету.
20. *Дуброва А.С.* – аспірант 4 курсу Рівненського державного гуманітарного університету.
21. *Іванова І.В.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
22. *Івашкевич Е.Е.* – кандидат психологічних наук, старший викладач кафедри практики англійської мови Рівненського державного гуманітарного університету, перекладач.
23. *Івашкевич Е.З.* – доктор психологічних наук, професор, професор кафедри загальної психології та психодіагностики Рівненського державного гуманітарного університету
24. *Іллюк М.Ф.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
25. *Кирилюк Ю.Ю.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
26. *Ковальчук М.В.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
27. *Ковалюк В.В.* – викладач кафедри іноземних мов Рівненського державного гуманітарного університету.
28. *Колошва А.В.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
29. *Кравчук М.В.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
30. *Левчун А.В.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
31. *Лисенко К.С.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
32. *Лук'яник Л.В.* – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії і методик початкової освіти Рівненського державного гуманітарного університету.
33. *Мамчур Н.Ф.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
34. *Мартинюк А.В.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
35. *Мінько А.І.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету
36. *Мирончук О.О.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
37. *Михальчук Н.О.* – доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри практики англійської мови Рівненського державного гуманітарного університету.
38. *Мороз Л.В.* – кандидат філологічних наук, доцент, професор, завідувач кафедри іноземних мов Рівненського державного гуманітарного університету.
39. *Мороз Н.М.* – викладач кафедри іноземних мов Рівненського державного гуманітарного університету.
40. *Набочук О.Ю.* – заступник начальника управління, начальник відділу професійно-технічної та вищої освіти Управління освіти і науки Рівненської обласної державної адміністрації
41. *Нездюр А.В.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
42. *Онищук О.М.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
43. *Остапчук М.В.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
44. *Павелків К.М.* – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри іноземних мов Рівненського державного гуманітарного університету.
45. *Пасічник Т.М.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
46. *Пась В.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
47. *Потапчук Ю.В.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
48. *Рока А.С.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
49. *Романюк С.К.* – кандидат філологічних наук, доцент кафедри іноземних мов Рівненського державного гуманітарного університету.
50. *Сидорчук А.В.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.

51. *Собчук Д.В.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
52. *Трофімчук В.М.* – старший викладач кафедри іноземних мов Рівненського державного гуманітарного університету.
53. *Форсюк О.С.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
54. *Хімич М.М.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
55. *Ходоровська І.В.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
56. *Холявська І.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
57. *Чайковська М.В.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
58. *Шворак А.В.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
59. *Шевцова І.П.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
60. *Юсенко Н.І.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
61. *Юсюк Я.В.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
62. *Ясногурська Л.М.* – кандидат філологічних наук, доцент кафедри іноземних мов Рівненського державного гуманітарного університету.
63. *Яцюрин А.О.* – кандидат психологічних наук, доцент кафедри психології Міжнародного економіко-гуманітарного університету імені академіка Степана Дем'янчука.

ЗМІСТ

В.В. Ковалюк, І.А. Венгловська Навчання англійської мови дітей дошкільного віку	3
С.К. Романюк, В.В. Гілянчук Засоби оптимізації пізнавальної активності старших дошкільників на занятті іноземної мови	4
І.В. Краля, К.Р. Голубнюк Особливості навчання дошкільників іноземної мови	7
В.М. Трофімчук, Ю.С. Гуцал Актуальність вивчення англійської мови дітьми дошкільного віку	9
С.К. Романюк, Я.О. Дениско Сучасні підходи до вивчення іноземної мови школярами з особливими освітніми потребами	10
Н.Р. Данілова, К.С. Лисенко Особливості навчання іноземної мови дітей дошкільного віку	12
С.К. Романюк, М.В. Остапчук Психологічні особливості навчання англійської мови учнів початкової школи	15
Н.Р. Данілова, В. Пась Розвиток навичок слухання в дітей дошкільного віку на заняттях англійської мови	19
Л.В. Денисюк, А.В. Мартинюк Навчання іноземної мови старшого дошкільника з використанням особистісно-діяльнісного підходу	21
А.С. Дуброва, О.С. Форсюк Використання сучасних методів навчання іноземної мови дітей дошкільного віку у ЗДО	23
Л.В. Мороз, А.В. Нездюр Значення дошкільного дитинства як сенситивного періоду для опанування іноземною мовою	27
Н.М. Мороз, О.М. Онищук Гра та її роль на уроках англійської мови в початкових класах	28
Л.М. Ясногурська, Я.В. Юсюк Сучасні методи навчання іноземної мови у закладах дошкільної освіти	31
Н.М. Мороз, Г.Р. Голубнюк Старший дошкільник як суб'єкт навчання іноземної мови в контексті особистісно- діяльнісного підходу	33
В.В. Ковалюк, А.В. Сидорчук Розвиток аудіативних умінь у дітей старшого дошкільного віку на заняттях англійської мови	36
Л.М. Ясногурська, А.В.Шворак Особливості навчання дітей старшого дошкільного віку англійської мови	37
Л.В. Мороз, Н.І.Юсенко Вивчення іноземної мови як засіб розвитку іншомовної мовленнєвої компетенції дошкільника	39
Н.М. Мороз, К.І. Бурчак Використання інноваційних технологій в навчанні англійської мови дітей 6-7 річного віку	41
Н.М. Мороз, А.В. Колошва Особливості занять іноземною мовою з дітьми, що мають фонематичні вади слуху	43
К.М. Павелків, О.М. Гнатюк Ігрові методи навчання дошкільників із загальним недорозвиненням мовлення іноземною мовою	46
К.М. Павелків, М.М. Хіміч Усна народна творчість – потужний засіб розвитку іноземної мови дітей дошкільного віку	48
А.С. Дуброва, С.В. Гаврилюк Афазія і білінгвізм	50
С.К. Романюк, К.М. Грушовець Методичні та змістові проблеми заняття іноземної мови у дошкільному початковому закладі	53
В.М. Трофімчук, А.С. Гордійчук Навчання дітей старшого дошкільного віку англійської мови засобами поетичних творів	56
Л.М. Ясногурська, М.В. Ковальчук Сучасні підходи до навчання англійської мови: орієнтація на реалізацію особистісно - діяльнісного та компетентнісного підходів	59
Л.М. Ясногурська, Я.С. Драгун Особливості навчання дошкільників двомовного спілкування	62
К.М. Павелків, Т.М. Пасічник English as a component of the training a modern historian	63
Л.В. Мороз, О.О. Мирончук Використання ігрової діяльності з елементами іноземної мови при розвитку зв'язного мовлення у дітей старшого дошкільного віку із загальним недорозвитком мовлення	68
В.М. Трофімчук, Н.Ф. Мамчур Використання мультимедійних технологій у навчанні англійської мови дітей дошкільного віку	71
Н.Р. Данілова, І.А. Давидюк Методика викладання англійської мови для старших дошкільників із загальним недорозвитком мовлення	72
К.М. Павелків, І.В. Іванова Формування зв'язного мовлення у дітей дошкільного віку із затримкою психічного розвитку засобами художніх творів	75
Л.В. Денисюк, М.В. Кравчук Мультимедійна презентація – як засіб вивчення англійської мови у дошкільному віці	77
В.В. Ковалюк, Д.В. Собчук Використання американських та британських інтерактивних методів навчання та виховання у сучасному українському закладі дошкільної освіти	79
Л.М. Ясногурська, І.В. Ходоровська Значення використання мультимедійних засобів в процесі навчання іноземної мови дітей дошкільного віку	82
К.М. Павелків, І. Холявська Importance of English language in historical profession	85

К.М. Павелків, А.В. Гаєвська Застосування арт-терапії у процесі вивчення іноземної (англійської) мови дітьми з мовленнєвими порушеннями	87
К.М. Павелків, А.В. Левчун Інформаційно-комунікаційні технології та інтернет-ресурси як мотиваційні фактори у вивченні іноземної мови у початковій школі	90
К.М. Павелків, І.П. Шевцова Особливості просодичної сторони мовлення при дизартрії у дітей старшого дошкільного віку	92
Н.М. Мороз Емоційні концепти «Любов/Love» та «Ненависть/Hate(Hatred) як концепти-опозиціонери	94
Л.В. Мороз Метажанрова природа рольової лірики	96
Л.М. Ясногурська Language representation of the “Fear” concept in the modern English on the examples of Stephen King’s works “Salem’s Lot” and “Pet Sematary”	99
Л.В. Лук’яник, М.В. Боровець Мовні деформації у щоденному спілкуванні учнів початкових класів	102
Л.В. Лук’яник, М.Ф. Ілюк Теоретико-практичні основи вивчення розділу «Морфологія» у початкових класах	105
Л.В. Лук’яник, А.І. Мінько Етимологізація термінолексем у процесі засвоєння граматичних понять	107
Е.З. Івашкевич, О.Ю. Набочук Psychological ways of the development of creative competence of pupils at the lessons of foreign language	109
Н. Мухалчук, Е. Івашкевич, А. Ятсжурк Parts of speech which characterize the emotion of “Fear”	115
Л.А. Бісовецька, Ю.Ю. Кирилюк Формування понять про словосполучення в учнів початкових класів	121
Л.М. Ясногурська, О.В. Власюк Технологія вивчення художніх творів на уроках літературного читання	123
Л.В. Денисюк, Ю.В. Потапчук Використання інноваційних методів у практичній діяльності викладача іноземної мови	125
Н.Р. Данілова, А.С. Рока Інноваційні методи викладання іноземних мов	128
С.К. Романюк, М.В. Чайковська Main aspects of educational video materials design for use in educational process of higher educational institutions	130
ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ	135
ЗМІСТ	137